

BEROEPSCOMPETENTIEPROFIEL

kernkwalificaties

TOTALBODYREFLEX

THERAPEUT

Copyright Annet Post

Inhoud

Inhoud	2
Opleiding TotalBodyReflex therapeut	4
Inleiding	4
Brede, multidisciplinaire basis:	5
Probleemgericht werken:	5
Methodisch en reflectief denken en handelen:	5
Sociaal-communicatieve bekwaamheid:	5
Professionalisering:	6
Beroepscompetentieprofiel	7
Hoofdstuk 1	8
Typering TotalBodyReflex therapeut in de gezondheidszorg	8
1.1 TotalBodyReflex therapeut in de complementaire gezondheidszorg	8
Modellen in de complementaire gezondheidszorg	8
Werkwijze TotalBodyReflex therapeut	8
1.2 Therapeutische relatie	9
1.3 Werkomgeving	10
1.4 Ontwikkelingen in de TotalBodyReflex therapie	11
Hoofdstuk 2	12
Typering professional TotalBodyReflex therapeut	12
2.1 Doelgroepen van de TotalBodyReflex therapeut	12
2.2 Complexiteit	12
2.3 Opleiding	14
Hoofdstuk 3	15
Rollen & Beroepscompetenties	15
3.1 Rollen	15
Specialist	15
Beroepsontwikkelaar	16
Professioneel leider	17
Adviseur	17
3.2 Rollen en competenties	18
Competentieprofiel	18
3.3 Body of Knowledge & Skills	18

Literatuur BoKS	22
3.4 Competenties	26
Screenen	28
Diagnosticeren	30
Expliciteren en operationaliseren hulpvraag	32
Interveniëren	33
Preventief interveniëren	35
Begeleiden van betrokkenen (van de cliënt)	36
BOKS Specialist	38
Brede professionalisering	40
Wetenschappelijk onderbouwen van TotalBodyReflex therapeutisch handelen	41
Beroep innoveren	42
BOKS Beroepsontwikkelaar	43
Professioneel leider	44
Professioneel samenwerken	44
Management van innovatieprocessen	46
Sturen van professioneel werken	47
BOKS Professioneel leider	49
Deskundigheid bevorderen	51
Coachen van beroepsgenoten	52
Verlenen van consultatie	53
BOKS Adviseur	54

Opleiding TotalBodyReflex therapeut

Inleiding

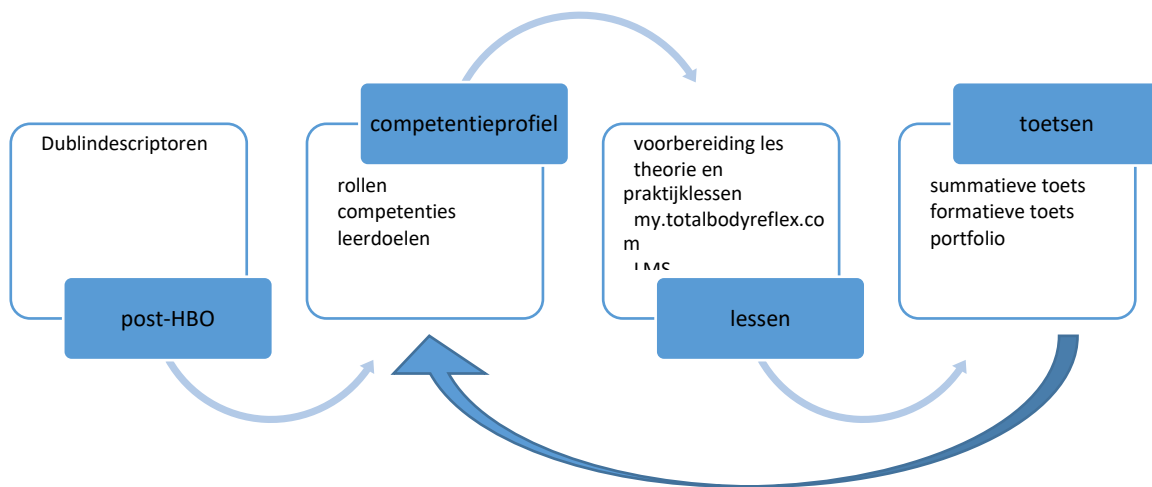
Het professionaliseringsbeleid van de overheid en zorgverzekering neemt toe. Onlangs is het zorgveld ingedeeld in de volgende subdomeinen:

1a. Integrale artsen	regulier en complementair opgeleid
	universitair, NVAO-geaccrediteerd, BIG-geregistreerd
1b. Hbo-zorgverleners	regulier en complementair opgeleid
	Hbo, NVAO-geaccrediteerd, BIG-geregistreerd
2a. Zorgverleners met Master, Bachelor	regulier en complementair opgeleid
	Hbo, NVAO-geaccrediteerd /ECP gecertificeerd
2b. CAM Hbo zorgverleners 240 EC	complementair opgeleid, geen stapeling van diploma's
	consequent Hbo, CPION- geaccrediteerd
3. CAM Hbo-niveau zorgverleners, 180 EC	niet consequent Hbo, SNRO of CPION geaccrediteerd
4a. CAM therapeuten	(nog) geen Hbo-niveau, KTNO of SNRO geaccrediteerd
4b. CAM behandelaren	kiest bewust voor niet vergoedbare registratie

Bron: NIBIG

De opleiding voor TotalBodyReflex therapeut sluit aan bij de professionalisering in het complementaire domein van Niveau 3.

De opleiding voldoet aan de 'Dublin descriptors' en daarmee voldoet de opleiding aan het HBO Bachelor niveau. Deze descriptors zijn uitgewerkt in de rollen en competenties. Tijdens de lessen worden de competenties aangeboden en in leerdoelen verwerkt. De verwerving van de competenties wordt getoetst (bijlage 20 Toetsbeleid). De gehele uitwerking vindt u in bijlage 6: Formulier samenhang opleiding.

Dublindescriptoren

Brede, multidisciplinaire basis:

- Brede professionalisering
- Multidisciplinaire integratie

De afgestudeerde is toegerust met actuele en multidisciplinaire kennis, inzichten, houdingen en vaardigheden teneinde de taken van een beginnend beroepsbeoefenaar zelfstandig te kunnen uitvoeren.

Probleemgericht werken:

- Probleemgericht werken
- (Wetenschappelijke) toepassing
- Creativiteit en complexiteit in handelen

De afgestudeerde kan relevante (wetenschappelijke) kennis, inzichten, houdingen en vaardigheden toepassen bij het definiëren, analyseren en oplossen van complexe problemen in de beroepspraktijk.

Methodisch en reflectief denken en handelen:

- Methodisch en reflectief denken en handelen
- Besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid

De afgestudeerde is in staat relevante informatie te verzamelen en analyseren teneinde projectmatig te werken en te reflecteren op het beroepsmatig handelen, mede vanuit ethische en maatschappelijke vragen.

Sociaal-communicatieve bekwaamheid:

- Sociaal-communicatieve bekwaamheid
- Basiskwalificering voor managementfuncties

De afgestudeerde kan intern en extern communiceren, teamgericht samenwerken en leidinggeven aan projecten in een multidisciplinaire, multiculturele en internationale arbeidsomgeving.

Professionalisering:

- Transfer en brede inzetbaarheid
- Brede professionalisering

De afgestudeerde heeft de cognitieve vermogens ontwikkeld die hem/haar in staat stellen tot voortdurend professionaliseren van de eigen beroepsuitoefening en tot functioneren in uiteenlopende beroepssituaties.

Tol	competentie	Multidisciplinair integratie	Probleemgericht werken	(Wetenschappelijk) toepassing	Creativiteit en complexiteit in handelen	Methodisch en reflectief denken en handelen	Besit van maatschappelijke verantwoordelijkheid	Sociaal-communautaire bekwaamheid	Basiskwalificering voor managementfuncties	Transfer en brede inzetbaarheid	Brede professionalisering
specialist	Screenen		x		x						
	Diagnosticeren		x		x						
	Expliciteren en operationaliseren hulpvraag	x									
	Interveniëren		x		x						
	Preventief interveniëren		x		x						
	Begeleiden van betrokkenen										x
Beroeps-ontwikkelaar	Brede professionalisering als beroepsontwikkelaar										x
	Wetenschappelijk onderbouwen van TotalBodyReflex			x		x					
	Beroep innoveren						x				x
professioneel leider	Professioneel samenwerken										x
	Management van innovatieprocessen	x						x			
	Sturen van professioneel werken								x	x	
adviseur	Deskundigheid bevorderen										x
	Coachen van beroepsgenoten						x				
	Verlenen van consultatie						x				

Beroepscompetentieprofiel

Dit beroepscompetentieprofiel beschrijft de competenties die de TotalBodyReflex therapeut nodig heeft om optimaal te functioneren in de werksituatie. Dit profiel richt zich vooral op de onderscheidende competenties.

Bij de totstandkoming van het beroepscompetentieprofiel voor een TotalBodyReflex therapeut is uitgegaan van het bestaande beroepscompetentieprofiel en de domeinomschrijving van de Masteropleiding psychosomatische fysiotherapie. Het beroepscompetentieprofiel is aangepast aan de eisen en verplichtingen die een complementair therapeut heeft vanuit de MBK en PsBK. Dat vermogen bestaat uit een samenhangend geheel van verbreding en verdieping van kennis, inzicht, vaardigheden en attitude geplaatst in de beroepscontext van de complementair therapeut. De algemeen therapeutische competenties, waarover hij eveneens dient te beschikken, worden in dit profiel buiten beschouwing gelaten. Zij worden beschreven in het beroepscompetentieprofiel voor de algemeen opgeleide therapeut met MBK en PsBK of aanvullende HBO opleiding zoals fysiotherapie of manuele therapie.

Hoofdstuk 1 geeft een typering van het beroep van de TotalBodyReflex therapeut en de context waarin hij werkzaam is.

Hoofdstuk 2 geeft de complexiteit van het beroep weer en het daaraan gerelateerde opleidingsniveau.

Hoofdstuk 3 beschrijft de competenties en de Body of Knowledge (BoKS) van de TotalBodyReflex therapeut.

Daar waar in dit document 'hij' of 'hem' staat, kunt u vanzelfsprekend ook 'zij' of 'haar' lezen.

Hoofdstuk 1

Typering TotalBodyReflex therapeut in de gezondheidszorg

In dit hoofdstuk vindt u een typering van het beroep en het werkveld van de TotalBodyReflex therapeut. De positie in de complementaire gezondheidszorg wordt daarbij belicht, evenals kenmerkende elementen van de werkwijze van de TotalBodyReflex therapeut. Er wordt ingegaan op de ontwikkelingen binnen het werkveld die van invloed zijn op zijn functioneren en op de noodzakelijke competenties die de TotalBodyReflex therapeut beheerst.

1.1 TotalBodyReflex therapeut in de complementaire gezondheidszorg

Het complementaire werkveld is zich ervan bewust dat er bij de behandeling van de cliënten veel meer speelt dan de lichamelijke klacht die vaak leidt tot de primaire hulpvraag. Complementair opgeleide therapeuten zijn ermee bekend dat psychische factoren en de psychosociale context een rol spelen in het diagnostisch en therapeutisch proces. Zij constateren dat deze factoren een grote invloed hebben op zowel het klachtenpatroon en op herstelprocessen daarvan. Ook constateren zij dat persisterende en recidiverende klachten aan het houdings- en bewegingsapparaat gunstig reageren wanneer deze werden betrokken in het therapeutisch proces.

TotalBodyReflex therapie is een aanvullende therapievorm op alle complementaire manuele werkvormen. Deze accreditatie en daarmee de totstandkoming van dit beroepscompetentieprofiel is een bevestiging en een onderdeel van het bestaan van de mogelijkheden die deze therapievorm biedt.

Modellen in de complementaire gezondheidszorg

Wetenschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in de visie op gezondheid in de eerstelijns geneeskunde laten steeds vaker de meerwaarde van de complementaire werkwijze zien. Er is steeds vaker sprake van het biopsychosociale model. Ook vanuit de neurobiologie is er een duidelijke evidentie dat de mens op te vatten is als een biopsychosociale eenheid, waarbij de relaties tussen biologische en sociale factoren als reciproque beschouwd moeten worden. Vanuit deze wetenschappelijke onderbouwing is het logisch dat psychische factoren het herstel van het functioneren van de mens sterk kunnen beïnvloeden. Daarnaast is het te beperkt om de mens en zijn omgang met een gezondheidsprobleem geïsoleerd van zijn omgeving te beschouwen. De TotalBodyReflex therapeut herkent en beïnvloedt de complexe relatie tussen lichamelijk functioneren, psychisch functioneren en de psychosociale context.

Werkwijze TotalBodyReflex therapeut

De TotalBodyReflex therapeut richt zich naast de lichamelijke klachten ook op psychofysiologische en gedragsmatige kenmerken van problemen in het functioneren van de cliënt. Het beoogde doel is het

herkennen, transparant maken van de complexe relaties tussen bewegend en psychisch functioneren binnen een psychosociale context en het positief beïnvloeden van verstoorde interne en externe regulatiemechanismen.

Via diverse therapeutische interventies tracht de TotalBodyReflex therapeut het inzicht in deze relatie bij de cliënt te vergroten en de verstoorde regulatiemechanismen positief te beïnvloeden. Het lichaam vormt daarbij het aangrijpingspunt. Zo leert de cliënt de klacht beter te hanteren en kan klachtenvermindering plaatsvinden. De TotalBodyReflex therapeut appelleert daarbij aan het zelfsturende vermogen en het lichaamsbewustzijn van de cliënt. Het bevorderen van de zelfregulatie vraagt om interventies gericht op biomedische componenten in de gezondheidsproblemen, psychologische en psychosociale componenten en interventies gericht op de samenhang van lichamelijke en psychologische componenten. Om het beoogde doel te bereiken intervenueert de TotalBodyReflex therapeut door het inzetten van een aantal verschillende behandelopties.

1.2 Therapeutische relatie

In de complementaire gezondheidszorg wordt nadrukkelijk gesproken over een cliënt en niet over een patiënt. De term patiënt is meer voorbehouden aan zorgverleners die kiezen voor een medisch technische benadering. De TotalBodyReflex therapeut heeft meer oog heeft voor iemands 'gezonde' dan voor zijn 'zieke' kanten. De cliënt wordt als individu benaderd, iemand met talenten, eigen waarden, overtuigingen, voorkeuren en wensen. Het contact tussen therapeut en cliënt vormt de spil van de therapie. De therapeutische relatie neemt binnen het TBR therapeutisch handelen een belangrijke plaats in en onderscheidt zich van de therapeutische relatie van de algemeen fysiotherapeut en die van de andere therapieën. De TotalBodyReflex therapeut zet als het ware zichzelf in als instrument in het behandelproces van de cliënt. Het lichamelijke component is belangrijk bij de TotalBodyReflex therapeut. **Zowel de cliënt als de therapeut ervaren signalen.** De TotalBodyReflex therapeut wordt getraind in het luisteren naar wat het lichaam van de cliënt vertelt.

De effectiviteit van de behandeling wordt mede bepaald door de opstelling van de TotalBodyReflex therapeut in de behandeling van de cliënt. Uit veel onderzoek blijkt dat een succesvolle therapeutische relatie op te bouwen is door een warme, ondersteunende, niet-veroordelende positieve houding van de therapeut. Herstel ontstaat vooral in het delen van vitale ervaringen in het hier en nu met een begrijpende en betrokken therapeut. Er wordt tijdens het therapeutisch proces ruimte geboden aan de cliënt om op het niveau van gedrag, ervaring en beleving een ontwikkelingsproces in te gaan, waarbij de integratie van denken, voelen en handelen in de relatie tot het functioneren centraal staat.

De TotalBodyReflex therapeut zet niet alleen zijn beroepsspecifieke vaardigheden in maar hij past zijn eigen referentiekader toe in de situatie, met alle professionele kennis en levenservaring die hij verworven en

geïntegreerd heeft. Hij vertrouwt daarbij op zijn intuïtieve en creatieve ideeën, responsen en interventies en kan deze via reflectie op hun waarde beoordelen en plaatsen binnen het verloop van de behandeling. De TotalBodyReflex therapeut past daar lichaamsgerichte, lichaamsgeoriënteerde, cognitieve en verbale interventies op een TBR creatieve wijze toe, waardoor specifieke (lichaams)beleving en nieuw gedrag worden opgeroepen.

Betekenis wordt verleend aan opgeroepen ervaringen, gevoelens worden gelegitimeerd en gevalideerd, waarbij er op respectvolle wijze feedback wordt gegeven. Uit de omschrijving van de therapeutische relatie vloeit de beroepshouding voort die de TotalBodyReflex therapeut kenmerkt. Deze beroepshouding wordt gekarakteriseerd door de biopsychosociale visie op gezondheidsproblematiek. Hij is mensgericht in plaats van klachtgericht. Deze visie vraagt om doorlopende reflectie gedurende het gehele behandelproces, zowel op het eigen handelen (zelfreflectie) als op de reactie van de cliënt. Aanvoelen (intuïtie en ervaring), invoelen (empathie) en meevoelen (sympathie) zijn vereiste elementen in de attitude van de TotalBodyReflex therapeut.

1.3 Werkomgeving

De TotalBodyReflex therapie heeft zijn oorsprong in de complementaire gezondheidszorg waarbij hij het gevoel heeft meer te willen doen voor de cliënt. De TotalBodyReflex therapeut is direct toegankelijk voor de cliënt. Ondanks dat het niet noodzakelijk is, kan de cliënt wel via een verwijzing bij de TotalBodyReflex therapeut terecht komen. De verwijzers zijn in het algemeen: huisartsen, fysiotherapeuten, maatschappelijk werkers, psychologen en psychotherapeuten. Binnen de organisatie waar de TotalBodyReflex therapeut werkzaam is, is hij mede verantwoordelijk voor zorgvernieuwing in zijn beroepspraktijk. De TotalBodyReflex therapeut heeft een open attitude die transparantie van de zorg mogelijk maakt, zodat de kwaliteit van de TotalBodyReflex therapie verbeterd wordt. Daarvoor werkt hij op diverse manieren samen met zijn directe collega's. Op macro niveau is een TotalBodyReflex therapeut binnen zijn beroep betrokken bij beroepsinnovatie. Hij levert dan bijvoorbeeld een bijdrage aan congressen, schrijft publicaties en verzorgt intercollegiale overleggen. Tot slot houdt de TotalBodyReflex therapeut zich als adviseur onder andere bezig met het coachen van beroepsgenoten en directe collega's binnen de eigen organisatie. De TotalBodyReflex therapeut is in staat om in de hulpverlening samen te werken met professionals vanuit andere disciplines en vakgebieden. De wensen van de cliënt en zijn omgeving zijn voor de TotalBodyReflex therapeut leidend, hij werkt daarom ook altijd nauw samen met de cliënt en diens omgeving. Hij houdt de ontwikkelingen in zijn vak(gebied) bij en past nieuwe kennis en inzichten toe in zijn werk.

1.4 Ontwikkelingen in de TotalBodyReflex therapie

Een aantal ontwikkelingen in en om het complementaire beroep hebben consequenties voor de beroepspraktijk. De zorgverzekeringen en de eisen die vanuit overheid en zorgverzekering worden gesteld zijn van invloed op de beroepsuitoefening van de complementair werkende therapeut.

Het is algemeen bekend dat Nederland aan het vergrijzen is. Deze vergrijzing heeft consequenties voor de aard van de problematiek waarmee de TotalBodyReflex therapeut in aanraking komt. Daarbij zal de toenemende vergrijzing een druk leggen op de kosten van de gezondheidszorg. Blijft de gezondheidszorg in zijn huidige vorm bestaan, dan zullen de kosten op termijn niet meer beheersbaar zijn. Er zal in toenemende mate onderzoek worden gedaan naar kostenefficiënter handelen. Er zal in toenemende mate een appèl worden gedaan op de verantwoording van de zorg op basis van 'best evidence' en 'best practice'. Uit analyses van VWS blijkt dat depressiviteit in de top vijf staat van meest voorkomende ziektes in de nabije toekomst. Cliënten met een depressie, waarbij er een relatie bestaat naar het lichamelijk functioneren, zijn een indicatiegebied voor de TotalBodyReflex therapeut. Dertien procent van de bevolking maakt in zijn leven een episode van angst door. De angst kan van invloed zijn op het bewegend functioneren waarbij TotalBodyReflex therapie goede ondersteuning in het herstelproces kan bieden. Daarnaast vormt de positionering van de TotalBodyReflex therapie binnen het fysiotherapeutische domein, maar ook in de complementaire zorgketen, aandacht op korte termijn. Communicatie over de mogelijkheden en de grenzen van het beroep draagt bij aan de positionering van het beroep. Ook de opkomst en aandacht voor onbegrepen lichamelijke klachten (SOLK) is een trend die kansen biedt voor de TotalBodyReflex therapeut.

Hoofdstuk 2

Typering professional TotalBodyReflex therapeut

Het werk dat TotalBodyReflex therapeuten verrichten is divers en in ontwikkeling. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de complexiteit van de werkzaamheden van de TotalBodyReflex therapeut. De complexiteit van de werkzaamheden is gerelateerd aan het opleidingsniveau. Dit hoofdstuk eindigt met de beschrijving van dit opleidingsniveau.

2.1 Doelgroepen van de TotalBodyReflex therapeut

De belangrijkste doelgroep van de TotalBodyReflex therapeut zijn cliënten met symptomatologie die zijn oorsprong heeft in zowel het gezondheidsdomein (direct ziekte gerelateerd) als in het levensdomein (niet direct ziekte gerelateerd). De TotalBodyReflex therapeut onderscheidt zich van de algemene fysiotherapie en manuele therapie doordat de TotalBodyReflex therapeut de complexiteit van de relatie tussen bewegend functioneren en psychisch functioneren transparant maakt en daarop intervineert. Daarbij houdt hij rekening met de persoonlijke en omgevingsfactoren van de cliënt. De TotalBodyReflex therapeut onderscheidt zich van complementair manuele technieken (zoals reflexologie of craniosacraal therapie) door een uitbreiding en verdieping op de technieken evenals een uitbreiding en verdieping van het referentiekader waarbij het leren luisteren met de handen het belangrijkste onderdeel is.

2.2 Complexiteit

De mate van complexiteit ligt primair in het aangaan van een therapeutische relatie. De TotalBodyReflex therapeut beoordeelt de complexiteit van de therapeutische relatie en de mate van behandelbaarheid die daar nauw mee samenhangt. In algemene zin worden binnen de zorg door de TotalBodyReflex therapeut vier niveaus van complexiteit onderscheiden, die elk steeds een breder arsenaal van competenties vereisen. Deze niveau indeling vormt de basis voor de opleiding.

1. Ongecompliceerd: er is sprake van een klacht betreffende het bewegend functioneren bij een in psychisch opzicht stabiel persoon met een voor hem betekenisvol leven. Er is in potentie een voldoende mate van zelfregulatie ten aanzien van het gezondheids- of levensdomein. In de omschrijving bij de niveaus (vanaf pagina 28) valt dit onder eenvoudige beroepssituaties, niveau 1.
2. Licht gecompliceerd: naast klachten betreffende het bewegend functioneren heeft de cliënt enkele disfunctionele opvattingen over ziekte en/of ziektegedragingen en mogelijk spelen ook emoties rondom de aandoening of de beperkingen een rol. De disfunctionele ziekteopvattingen, ziektegedragingen en emoties rondom de aandoening en zijn gevolgen zijn relatief eenvoudig door

middel van voorlichting te corrigeren. Dit alles bij een in psychisch opzicht stabiel persoon met een voor hem betekenisvol leven. De persoon heeft in potentie voldoende zelfregulatie ten aanzien van zijn leven, maar deze zelfsturing ten aanzien van zijn gezondheidsprobleem is door verkeerde (ziekte)opvattingen en gebrekkige informatie niet optimaal.

In de omschrijving bij de niveaus (vanaf pagina 28) valt dit onder zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties, niveau 2.

3. Matig gecompliceerd tot gecompliceerd: er is sprake van een klacht betreffende het bewegend functioneren. De cliënt heeft meerdere ziekte-opvattingen en/of ziektegedragingen, die zo disfunctioneel en hardnekkig zijn, dat eenvoudige voorlichting deze niet corrigeert. De impact van de gezondheidsklacht wordt manifest binnen meerdere levensgebieden. Er zijn bovendien voor het herstel duidelijk ongunstige persoonskenmerken aanwezig, zoals een lage persoonlijke effectiviteitverwachting, externe beheer oriëntatie, pessimisme, neuroticisme, etc. Ook kan er sprake zijn van levensproblematiek die niet direct door de ziektelast veroorzaakt wordt, maar die het coping potentieel betreffende het gezondheidsprobleem wel vermindert. Men kan daarbij denken aan werk, relationele of financiële problemen. De zelfregulatie is onvoldoende, het potentieel lijkt verlaagd door de ongunstige persoonskenmerken. De zelfsturing wordt extra bemoeilijkt door de levensproblematiek die gelijktijdig aanwezig is. Het bevorderen van de zelfregulatie vraagt hier om een aanpak op maat met interventies gericht op zowel meer biomedische componenten (gezondheidsdomein), als de meer psychologische of psychosociale componenten (levensdomein). Voorlichting als enige interventie volstaat niet meer. De TotalBodyReflex therapeut moet competent zijn om (tot bepaalde grenzen) de bovengenoemde herstel belemmerende factoren in directe of indirecte zin te beïnvloeden, of hier minimaal rekening mee weten te houden, zodat deze factoren het zorgproces zo min mogelijk verstoren. De TotalBodyReflex therapeut maakt gebruik van specifieke interventies om deze cliëntengroep te behandelen. In de omschrijving bij de niveaus (vanaf pagina 28) valt dit onder complexe beroepssituaties, niveau 3.
4. Zwaar gecompliceerd: er zijn duidelijke disfunctionele ziekte opvattingen, ziektegedragingen en emoties die de klacht bestendigen. Naast de ongunstige persoonskenmerken (zoals pessimisme en externe beheer oriëntatie) is psychopathologie in de zin van bijvoorbeeld stemmings- of angststoornissen, somatoforme stoornissen en/of persoonlijkheidsstoornissen aan de orde. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van misbruik van middelen (alcohol, medicatie) en/of van traumatiserende gebeurtenissen in heden of verleden met impact op het huidige functioneren. De gezondheidsklachten hebben een duidelijke functie gekregen in het leven van de persoon. De zelfregulatie is uitermate laag. De cliënt heeft zich (passief) bij de problematiek neergelegd en kan de problematiek niet aan. De cliënt

is mogelijk ook als overspannen te kenmerken. Een TotalBodyReflex therapeut zal naast veel psychologische tact (kennis en vaardigheden) ook over een specifieke attitude moeten beschikken, om een adequate zorgrelatie met deze cliënt met complexe problematiek op te bouwen. Daarnaast dient hij te beschikken over kennis en vaardigheden om verdere 'schade' te voorkomen, grenzen van zijn domein te onderkennen en samen te kunnen werken met anderen (vaak psycholoog, psychiater, maatschappelijk werker, sociaal pedagogisch werker, bedrijfsarts of huisarts) binnen de zorg. De behandeling heeft een sterk multidisciplinair karakter. De complexiteit wordt daarnaast grotendeels bepaald door factoren die, al of niet gecombineerd, voorkomen: multipathologie, comorbiditeit, complexiteit van aandoeningen en/of omgevingsfactoren die van invloed zijn op de cliënt. De veelheid aan problemen vraagt van de TotalBodyReflex therapeut inzicht in het verloop van de problemen en de belangrijkste herstel belemmerende factoren. Tevens dient hij inzicht te hebben in de onderlinge samenhang van problemen. Het niveau van complexiteit bepaalt de noodzaak van de intensiteit van de samenwerking met andere hulpverleners. Hoe hoger het niveau van complexiteit des te noodzakelijker het verwijzen naar en samenwerken met andere hulpverleners is. Het is daarom van belang om daarbij duidelijkheid te hebben over de meerwaarde van de verschillende hulpverleners in de totale zorgketen. Dit vraagt om heldere communicatie en samenwerking tussen de verschillende hulpverleners zowel inter- als multidisciplinair. Daarbij beweegt de TotalBodyReflex therapeut zich in een dynamisch veld, hetgeen zijn functioneren complexer maakt. De TotalBodyReflex therapeut baseert zijn handelen op wetenschappelijke inzichten. De behandeling van het autonoom zenuwstelsel en het centraal zenuwstelsel staan centraal. De TotalBodyReflex therapeut is in staat om de resultaten te vertalen naar de specifieke wensen en behoeften van de cliënt. Hij werkt ingegeven door de hulpvraag van de cliënt, met behoud van de eigen professionaliteit, naar de wensen van de cliënt en diens omgeving. De TotalBodyReflex therapeut moet zijn eigen beperkingen herkennen en er naar handelen. In de omschrijving bij de niveaus (vanaf pagina 28) valt dit niveau onder complexe beroepssituaties. Een behandeltraject is echter niet voor iedere student haalbaar. Dit hangt af van onder andere de eerder genoten opleidingen, kennis en ervaring.

2.3 Opleiding

Ten behoeve van het onderhouden van de vereiste beroepsvaardigheden en beroepshandelingen dienen de geregistreerde TotalBodyReflex therapeuten te blijven voldoen aan de door de opleiding gestelde opleidingseisen alsook te voldoen aan de eisen die vanuit de zorgverzekering of beroepsvereniging worden gesteld.

Hoofdstuk 3

Rollen & Beroepscompetenties

In vorige hoofdstukken werd de context beschreven waarbinnen de TotalBodyReflex therapeut werkzaam is. In dit hoofdstuk wordt beschreven welke 'vaardigheden' een TotalBodyReflex therapeut moet hebben om op niveau te kunnen optreden in dat domein. In dit hoofdstuk worden competenties beschreven die de TotalBodyReflex therapeut beheerst. Deze competenties zijn gebaseerd op de vier rollen van de TotalBodyReflex therapeut:

1. de specialist
2. de beroepsontwikkelaar
3. professioneel leider
4. adviseur

3.1 Rollen

De TotalBodyReflex therapeut is een specialist die zich binnen het domein van de complementaire zorg bezighoudt met laag en hoog complexe cliëntenzorg. Hij onderbouwt zijn handelen met 'best evidence' en is tegelijkertijd in staat deze expertise zo te 'delen' en 'verspreiden' onder directe collega's. Het model dat wordt beschreven in dit BCP maakt de relatie tussen de verschillende rollen zichtbaar. Ze zijn wel te onderscheiden maar niet te scheiden. De rol van specialist vormt enerzijds de basis voor de overige rollen en wordt anderzijds gevoed door de overige rollen.

De rollen die de TotalBodyReflex therapeut vervult zijn:

- specialist (gericht op de cliënt)
- beroepsontwikkelaar (gericht op het beroep)
- professioneel leider (gericht op de organisatie)
- adviseur (gericht op collega's en andere disciplines)

Specialist

De specialist zet zijn expertise in bij de diagnostiek en interventies van hoog complexe cliëntenproblematiek. In de samenwerking met de cliënt en zijn omgeving geeft de TotalBodyReflex therapeut zowel aandacht aan het behandelen van de hulpvraag als aan het begeleiden van de omgeving. De hulpverlening door de specialist is een gezamenlijke inspanning met de cliënt en de omgeving, die erin resulteert dat de cliënt de zorg ontvangt die tegemoet komt aan zijn behoeften en verwachtingen en die tevens voldoet aan professionele standaarden.

De specialist weet de zoveel mogelijk 'evidence based' specialistische kennis te vertalen naar de individuele cliënt. De essentie van de rol van specialist is het voorbereiden, analyseren, uitvoeren, evalueren en bijstellen van therapeutische interventies, evenals de terugkoppeling naar de verwijzer bij complexe zorg. De specialist screent de cliënt in het kader van de directe toegankelijkheid, onderzoekt, en wanneer TotalBodyReflex therapeutische zorg geïndiceerd is, intervenueert hij daarbij preventief of therapeutisch. Bij complexere zorgvraagstukken, waarbij multidisciplinaire zorg plaatsvindt, is afstemming en coördinatie met andere betrokken disciplines een onderdeel van de activiteiten van de TotalBodyReflex therapeut. De specialist werkt tevens nauw samen met andere disciplines om preventie en voorlichting af te stemmen op de zorgvraag en hij onderhoudt contacten met belangengroeperingen en patiëntenverenigingen.

Beroepsontwikkelaar

De eigen specifieke deskundigheid is ook de basis voor de verdere beroepsontwikkeling. Samen met beroepsgenoten werkt de TotalBodyReflex therapeut aan de ontwikkeling van het beroep, bijvoorbeeld door nieuwe inzichten te vertalen naar methodieken of richtlijnen, het geven van presentaties en deelnemen of leiden van ontwikkelgroepen. De rol beroepsontwikkelaar is gericht op het onderbouwen, verbeteren en vernieuwen van de zorgverlening. Kennisontwikkeling vormt de basis voor innovatie op het gebied van interventies en methodiek (evidence based practice), uiteindelijk resulterend in een 'geactualiseerde' professionele standaard voor dit specialistische domein van de complementaire zorg. De TotalBodyReflex therapeut is geen wetenschappelijk onderzoeker. De TotalBodyReflex therapeut houdt zich wel bezig met het vertalen van kennis (kennistransitie) naar de beroepspraktijk en in het bijzonder met het toepassen van kennis in de eigen werksetting. Kritisch reflecteren op de waarde van verschillende kennisbronnen, kritisch evalueren van de resultaten van wetenschappelijk onderzoek, beoordelen van de bruikbaarheid van deze resultaten voor de beroepspraktijk en vertalen van deze resultaten naar de beroepspraktijk vormen de basis voor de rol van de beroepsontwikkelaar. Nieuwe inzichten, wetgeving en ontwikkelingen in het beroep, de samenleving of de gezondheidszorg zijn meestal niet eenvoudig in te passen in de praktijk van alledag. Ze vragen om vertaling in standaarden en modellen voor behandelmethoden, zodat ze toepasbaar worden voor uitvoering in de beroepspraktijk. Daarop ligt het accent van de rol beroepsontwikkelaar. De invoering van een nieuwe behandelmethodiek of richtlijn wordt door de beroepsontwikkelaar systematisch aangepakt. Het verwerven en behouden van een draagvlak onder beroepsgenoten en collega's uit andere betrokken disciplines maakt nadrukkelijk deel uit van een invoeringstraject. De TotalBodyReflex therapeut draagt daadwerkelijk bij aan beroepsinnovatie door zelf mee te werken aan de totstandkoming van richtlijnen, zitting te nemen in intervisiegroepen van beroepsverenigingen, deelname aan experimenten en projecten en door te publiceren over eigen ervaring (case report en vakpublicaties).

Professioneel leider

De rol van manager krijgt bij TBR een sterk inhoudelijke inkleuring die zich beter laat omschrijven met professioneel leiderschap. Het gaat in deze rol om de algemene praktijkvoering en om het functioneren als innovatiemanager binnen de werksetting. Als expert in het leveren van onderbouwde complexe cliëntenzorg aan een bepaalde categorie cliënten ontwikkelt de TotalBodyReflex therapeut een zekere autoriteit die de basis vormt voor de rol van professioneel leider. Hierbij legt het referentiekader van de TotalBodyReflex therapeut de basis van deze ontwikkeling. Innovatie van zorg maakt een belangrijk onderdeel uit van deze rol. Naast het wetenschappelijk kunnen onderbouwen van interventies, vraagt dit in de eigen werksetting om competenties als innovatiemanagement.

Adviseur

Vernieuwingsprocessen zijn meestal lastig, vragen om een goed inzicht in veranderingsprocessen en het kunnen verantwoorden van de eigen strategie, het kunnen adviseren van het management, projectmatig werken en het samenwerken met collega's. In zijn rol heeft de TotalBodyReflex therapeut ook taken op het gebied van de kwaliteit van zorg en draagt bij aan zorginhoudelijk beleid binnen de organisatie. Hij signaleert ontwikkelingen, zoals nieuwe doelgroepen en specifieke problemen waar de praktijk mee geconfronteerd wordt. De ervaren TotalBodyReflex therapeut vervult de rol van adviseur:

- binnen de opleiding ten opzichte van (junior)collega's
- ten opzichte van andere professionals waarmee hij in (en vanuit) zijn eigen werkorganisatie te maken heeft
- binnen de beroepsgroep ten opzichte van beroepsgenoten, in activiteiten als intervisie of intercollegiale toetsing en deskundigheidsbevordering

Kenmerkend voor coachen is het anderen helpen bij verhelderen, leren oplossen of leren hanteren van problemen door het toepassen van vakinhoudelijke deskundigheid, gekoppeld aan begeleidingsvaardigheden als: luisteren, observeren, stimuleren, motiveren en feedback geven, weerstanden herkennen en productief maken. Dit alles is gericht op het verbeteren van het handelen van de ander. De essentie van educatie bestaat uit het laten leren, ofwel uit het planmatig sturen van leerprocessen van individuen of groepen, gericht op een bepaald doel dat in samenspraak tussen de lerende en de adviseur wordt geformuleerd. Verschillende middelen om de deskundigheid te bevorderen zijn het geven van lezingen, presentaties, trainingen, stage faciliteiten, etc. Van consultatie is sprake als een andere professional (behorend tot de eigen, dan wel tot een andere beroepsgroep) vraagt om een deskundig advies ten behoeve van de eigen cliëntenzorg. Kenmerkend is dat de consultant zelf geen verantwoordelijkheid draagt voor de betreffende cliëntenzorg. De consultatie kan meer of minder geformaliseerd zijn. Ook zet de specialist zijn deskundigheid in bij het inwerken en begeleiden

van (junior)collega's en consultatie bij andere professionals. In beroepsverband heeft hij een leidende positie in intercollegiale kwaliteitszorg (intercollegiale toetsing, kwaliteitskringen, intervisie) en ondersteunt daar beroepsgenoten bij het nadenken over de beroepsuitoefening en het oplossen van problemen.

3.2 Rollen en competenties

Competentieprofiel

De rollen beschrijven datgene waarvan verwacht wordt dat de TotalBodyReflex therapeut ze beheerst. De rollen bevatten competenties. De competenties worden uitgedrukt in niveau 1, 2 en 3. Deze niveaus zijn identiek aan de indeling welke door het HBO onderwijs voor Bachelor niveau worden aangebracht. Per competentie wordt een kaart opgesteld. In de definitie wordt de competentie in zijn volledigheid uitgeschreven. De beschrijving geeft een toelichting op de competentie. De indeling op het niveau geeft weer waaraan kan worden afgemeten of het niveau wordt beheerst. De competentie wordt beheerst als deze effectief wordt toegepast in een kritische beroepscontext.

3.3 Body of Knowledge & Skills

Bij het samenstellen van de BOKS is gebruik gemaakt van de inzichten opgedaan bij de opleiding Bachelor of Nursing 2020 en de opleiding Sociaal Werk 2020. De BOKS wordt gebruikt om het aangeboden onderwijs af te stemmen met de competenties. De gebruikte literatuur die ten grondslag ligt aan de opleiding wordt na de onderstaande tabel weergegeven. De in **BOLD** weergegeven literatuur is verplichte literatuur. Er worden geen toetscriteria van de BOKS afgeleid.

Rol	Competentie	BOKS
Specialist	Screenen	Kennis Anatomie <ul style="list-style-type: none"> ● fascianetwerk ● bloed, lymfe en circulatie ● ademhalingsstelsel ● spijsverteringsstelsel ● urinewegstelsel ● zenuwstelsel ● hormoonstelsel ● spierstelsel ● botstelsel ● lichamelijke ontwikkeling en verandering in de verschillende levensfasen
	Diagnosticeren	
	Expliciteren en operationaliseren hulpvraag	
	Interveniëren	
	Preventief interveniëren	
	Begeleiden van betrokkenen (van de cliënt)	

		<p>Fysiologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • celleer • weefselleer <p>Embryologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • ectoderm • endoderm • meso • zwangerschap en bevalling <p>Pathologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • acuut ziektebeeld • chronisch ziektebeeld door leefstijl • degeneratieve ziektebeelden <p>Psychologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • ontwikkelingspsychologie • persoonlijkheidsleer • traumapsychologie <p>Vaardigheden</p> <p>Basishouding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitdrukkingsvaardigheid • Eigenheid • Flexibiliteit • Geïnteresseerdheid • Openheid <p>Observatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behandel- en evaluatievaardigheden t.a.v. persoon • Proces (vorm/product) <p>Praktijkvoering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Openheid en besluitvaardigheid • Efficiëntie en kostenbewustzijn
Beroepsontwikkelaar	<p>Brede professionalisering</p> <hr/> <p>Wetenschappelijk onderbouwen van totalbodyreflex therapeutisch handelen</p>	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anatomie <ul style="list-style-type: none"> ○ fascianetwerk ○ bloed, lymfe en circulatie

	Beroep innoveren	<ul style="list-style-type: none"> ○ ademhalingsstelsel ○ spijsverteringsstelsel ○ urinewegstelsel ○ zenuwstelsel ○ hormoonstelsel ○ spierstelsel ○ botstelsel ○ lichamelijke ontwikkeling en verandering in de verschillende levensfasen <ul style="list-style-type: none"> ● Fysiologie <ul style="list-style-type: none"> ○ celleer ○ weefselleer ● Embryologie <ul style="list-style-type: none"> ○ ectoderm ○ endoderm ○ meso ○ zwangerschap en bevalling <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Efficiëntie en kostenbewustzijn ● Openheid en besluitvaardigheid ● Efficiënt beheer van middelen en ruimte ● Diverse onderzoeksvaardigheden ● Communicatieve en sociale vaardigheden
Professioneel leider	Professioneel samenwerken Management van innovatieprocessen Sturen van professioneel werken	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Anatomie ● Fysiologie ● Embryologie ● Psychologie <ul style="list-style-type: none"> ○ macht en beïnvloeding ○ Empowerment ○ besluitvormingsprocessen ○ belangen ○ posities <p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Communicatie

Adviseur		<ul style="list-style-type: none"> ○ Weerstand ○ Communicatieverloop ○ Communicatievormen ○ Emoties ○ Interactiepatronen ○ Empathie ○ Communicatiestoornissen ○ Groepsdynamica <ul style="list-style-type: none"> ● Uitdrukkingsvaardigheid ● Eigenheid ● Flexibiliteit ● Geïnteresseerdheid ● Openheid, communicatieve en sociale vaardigheid ● Reflectieve, kritische en introspectieve houding ● Openheid en besluitvaardigheid
	Deskundigheid bevorderen	<p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Meesterschap ● Efficiëntie en kostenbewustzijn ● Netwerkvaardigheden ● Ondernemerschap ● Onderzoekvaardigheden
	Coachen van beroepsgenoten	<p>Kennis</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Anatomie ● Fysiologie ● Embryologie
	Verlenen van consultatie	<p>Vaardigheden</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Communicatieve en sociale vaardigheden in en buiten het eigen vakgebied ● Verbale en nonverbale communicatie ● Luisteren, samenvatten en doorvragen ● Gevoelsreflecties geven, parafraseren en spiegelen ● Persoonlijke vakvaardigheid/meesterschap ● Observatie-, behandel- en evaluatievaardigheden t.a.v. persoon, proces (wat en hoe) en vorm/product ● Visie op en vaardigheden in betekenisverlening

Anatomie

Netter, F.H. (2018). *Atlas of Human Anatomy, with Student Consult Access - 5th Edition* (7th revised edition), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780323393225

Standring, S. (2008). *Gray's Anatomy; The Anatomical Basis of Clinical Practice* (40), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780443066849

Schünke, Schulte, E.; Schumacher, U. (2016). *Prometheus Anatomische Atlas 1; Algemene anatomie en bewegingsapparaat* (4), Houten, Nederland: Springer Media BV, ISBN 9789036815383

Schünke, M.; Schulte, E.; Schumacher, U. (2017). *Prometheus Anatomische Atlas 2; Inwendige organen* (4), Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789036816403

Schünke, M.; Schulte, E.; Schumacher, U. (2017). *Prometheus Anatomische Atlas 3; Hoofd, hals en neuroanatomie* (4), Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789036816342

De Morree, J.J. (2014). *De dynamiek van het menselijk bindweefsel* (6). Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum

Weiselfish-Giammatteo, S., Giammatteo T. (1998) *Integrative Manual therapy for the upper and lower extremities*. Berkely California USA: North Atlantic Books

Weiselfish-Giammatteo, S., Giammatteo T. (1998) *(Integrative Manual Therapy for the autonomic nervous system and related disorders*. Berkely California USA: North Atlantic Books

Rijkers, G.T., Kroese, F.G.M. *Leerboek immunologie kernboek* (2). Houten, Nederland Bohn Stafleu van Loghum

Van Cranenburg, B. (2016) *Neurowetenschappen, een overzicht* (5). Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum

Van Cranenburg, B. (2015) *Segmentale verschijnselen* (4). Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum

Bogduk, N. (2011) *Clinical Anatomy of the Lumbar Spine and Sacrum* (4). Philadelphia, USA: Elsevier Health Sciences Division

Porges, S.W, (2019) *De polyvagaaltheorie*, Uitgeverij Mens!

Rosenberg, S. (2017) *Accessing the Healing Power of the Vagus Nerve* (1). Berkely California USA: North Atlantic Books

Braverman, E.A. (M.D.) (2005) *The edge effect* (1). New York, USA: Sterling Publishing Co Inc

Berkel, A.F.M. van (2010), *Is the Pain in CRPS-1 patients a result of continuing cramp and what is the importance of IMT in this?* Prive uitgave.

Wilson-Pauwels, L., Stewart, P.A., Akesson, E. J. (1997) *Autonomic Nerves* (1), Canada: B.C. Decker Inc

Wilson-Pauwels, L., Stewart, P.A., Akesson, E. J. (2002) *Cranial Nerves* (2), Canada: B.C. Decker Inc

Rubin, M., Safdieh, J.E. (2016) *Netter's Concise Neuroanatomy* (2). Philadelphia, USA: Elsevier Health Sciences Division

Grand, W.; Hopkins, L.N. (1998). *Vasculature of the Brain and Cranial Base; Variations in Clinical Anatomy*(1), New York, United States: Thieme Publishing Group, ISBN 9780865777842

Lohman, A.H.M. (2015). *Vorm en Beweging: Leerboek van het bewegingsapparaat van de mens* (13), Houten, Nederland: Bohn Stafleu van Loghum, ISBN 9789036809382

Barral, J-P.; Croibier, A. (2007). *Manual Therapy for the Peripheral Nerves* (1), Londen, Verenigd Koninkrijk: Churchill Livingstone, ISBN 9780443103070

Barral, J-P.; Croibier, A. (2008). *Manual Therapy for the Cranial Nerves* (1), Londen, Verenigd Koninkrijk: Churchill Livingstone, ISBN 9780702031007

Pollack, G.H. (2001). *Cells, Gels and the Engines of Life: A New Unifying Approach to Cell Function* (1), Seattle, United States: Ebner And Sons Publishers, ISBN 9780962689529

Pischinger, A. (2007). *The Extracellular Matrix and Ground Regulation: Basis for a Holistic Biological Medicine* (1), Berkely California United States: North Atlantic Books, ISBN 9781556436888

Feitis, R. (1996). *The Endless Web: Fascial Anatomy and Physical Reality* (illustrated edition), Berkely California United States: North Atlantic Books, ISBN 9781556432286

Oschman, J.L. (2009). *Energy Medicine: the Scientific Basis* (2nd revised edition), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780443067297

Myers, T.W. (2008). *Anatomy Trains: Myofascial Meridians for Manual and Movement Therapists* (2nd revised edition), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780443102837

Hebgen, E.U. (2010). *Visceral Manipulation in Osteopathy* (1), New York, United States: Thieme Publishing Group, ISBN 9783131472014

Stecco, L.; Stecco, C. (2009). *Fascial Manipulation practical part* (1), Padova, Italia: Piccin Nuova Libreria, ISBN 9788829919789

Stecco, L.; Stecco, C. (2013). *Fascial Manipulation for internal Dysfunctions* (1), Padova, Italia: Piccin Nuova Libreria, ISBN 9788829923281

Schleip, R.; Findley, T.W. (2012). *Fascia: The Tensional Network of the Human Body* (1), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780702034251

Barral, J-P.; Croibier, A. (2000). *Trauma: an Osteopathic Approach* (illustrated edition), Seattle, United States: Eastland Press Inc, ISBN 9780939616329

Barral, J.-P. (1991). *The Thorax* (illustrated edition), Seattle, United States: Eastland Press Inc, ISBN 9780939616121

Lesondak, D. (2019). *Fascia: wat het is en wat het doet* (1), Amsterdam, Nederland: Uitgeverij Samsara, ISBN 9789492995179

Van Cranenburg, B. (2009). *Pijn; vanuit een neurowetenschappelijk perspectief* (7), Amsterdam, Nederland: Reed Business Education, ISBN 9789035230576

Mathias; Bannister, R. (2013). *Autonomic Failure; A Textbook of Clinical Disorders of the Autonomic Nervous System* (5), Oxford, Verenigd Koninkrijk: Oxford University Press, ISBN: 9780198566342

Habib, N. (2019). *Activate your Vagus Nerve; Unleash Your Body's Natural Ability to Heal* (1), Berkeley, United States: Ulysses Press, ISBN 9781612438740

Gertz, S.D. (1999). *Liebman's Neuroanatomy Made Easy and Understandable* (6), New York, United States: Aspen Publishers, Inc., ISBN 9780834216327

Kuipers, E.J. (2014). *Leerboek Maag-, darm en leverziekten* (1), Utrecht, Nederland: Uitgeverij De Tijdstroom BV, ISBN 9789058982346

Fysiologie

Capel, P. (prof. dr.) (2018) Het emotionele DNA (10). Utrecht, Nederland: K. pl Education

Merck Manual Medisch handboek 2e druk, Merckloos uitgegeven bij Bohn Stafleu van Loghum. ISBN 9789031343003

Embryologie

Drews, U. (1995). *Color Atlas of Embryology* (1), New York, United States: Thieme Publishing Group, ISBN 9783131003218

Ten Donkelaar, H.J.; Lohman, A.H.M. (2001). *Klinische Anatomie en Embryologie deel 1 en 2* (2), Amsterdam, Nederland: Reed Business Education, ISBN 9789035223677

Carlson, B.M.; Opena, J. (2008). *Human Embryology & Developmental Biology* (4), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780323053853

Carlson, B.M. (2013). *Human Embryology & Developmental Biology* (5), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9781455727940

Carlson, B.M. (2018). *Human Embryology & Developmental Biology* (6), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780323523752

Cochard, L.; Netter, F.H. (2002). *Netter's Atlas of Human Embryology*(1), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780914168997

Sadler, W. (2001). *Langman's medische embryologie en teratologie* (1), Houten, Nederland: Springer Media BV, ISBN 9789031311644

Brauer, P.R.; Bleyl, S.B. (2011). *Larsen's Human Embryology*(4), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9780443068119

Brauer, P.R.; Bleyl, S.B. (2014). *Larsen's Human Embryology*(5), Philadelphia, United States: Elsevier Health Sciences Division, ISBN 9781455706846

Psychologie

Levine, P.A. (2018) *Trauma en geheugen* (1). Eeserveen, Nederland: Uitgeverij Mens!

Van der Kolk, B. (prof. dr.) (2016) *Traumasporen* (1). Eeserveen, Nederland: Uitgeverij Mens!

Levine, P.A.(2008) *De tijger ontwaakt* (1). Haarlem, Nederland: Uitgeverij Altamira Becht B.V.

Wheeler, L. (2017) *Engaging Resilience* (1). USA: Createspace Independent Publishing Platform

Damasio, A.R., (2006) (*Unity of Knowledge: The convergence of Natural and Human Science*(1), New York, United States: New York Academy of Sciences, ISBN 9781573313117

Van Alphen, M. (2014). *Diagnostische vaardigheden voor psychosociale hulpverleners* (1), Amsterdam, Nederland: Boom Lemma Uitgevers BV, ISBN 9789462363731

Van Alphen, M. (2016). *Inleiding in de counselling; hulpverlening bij functioneringsproblemen* (1), Amsterdam, Nederland: Boom Lemma Uitgevers BV, ISBN 9789089537997

Van Alphen, M. (2014). *Psychologische gespreksvoering; observatief luisteren in de hulpverlening*(1), Amsterdam, Nederland: Boom Lemma Uitgevers BV, ISBN 9789462364752

Van Cranenburg, B. (2009). *Neurorevalidatie; Uitgangspunten Voor Therapie En Training Na Hersenbeschadiging*(2), Amsterdam, Nederland: Reed Business Education, ISBN 9789035230774

Van Cranenburg, B. (1999). *Neuropsychologie; over de gevolgen van hersenbeschadiging*(1), Amsterdam, Nederland: Reed Business Education, ISBN 9789035217157

Pathologie

Van der Meer, J; Van 't Laar, A. (2004). *Anamnese en lichamelijk onderzoek* (3), Maarssen, Nederland: Elsevier Gezondheidszorg, ISBN 9789035227163

Snijders, R.; Smit, V. *Compendium Geneeskunde 2.0 Totaalpakket*, ISBN 9789083015361

Algemeen/natuurkunde/scheikunde

Pollack, G.H., (2013). *The Fourth Phase of Water: Beyond Solid, Liquid, and Vapor*(1), Seattle, United States: Ebner And Sons Publishers, ISBN 9780962689543

Schwenk, T.; Cousteau, J. (2014). *Sensitive Chaos: The Creation of Flowing Forms in Water and Air*(2), Forest Row, Verenigd Koninkrijk: Rudolf Steiner Press, ISBN 9781855843943

Vaardigheden

Leijenhorst, B. (2019) Met passie naar professionaliteit (1). Amsterdam, Nederland: Boom Uitgevers

Van de Beek, B.; Schaub-de Jong, M. (2013). *Intervisie leren; een methode voor professionele ontwikkeling*(2), Amsterdam, Nederland: Boom Lemma Uitgevers BV, ISBN 9789059319776

Duncan, Miller, Wampold, Hubble (2014) 2nd edition, The heart and soul of change, American Psychological Association Washington DC, ISBN 9781433807091

Covey, S.R. (2000), de 7 eigenschappen van effectief leiderschap, Business Contact, ISBN 9789047054641

Rosenberg, M.B. Rosenberg (2000), Geweldloze communicatie, Lemniscaat, ISBN 9789047703617

3.4 Competenties

In de beschrijving van de competenties zijn een aantal steeds terugkerende elementen te ontdekken. Dit zijn elementen die het handelen van de TotalBodyReflex therapeut in meerdere rollen typeren. In het algemeen geldt dat:

- waar gesproken wordt over de specialist wordt in dit competentieprofiel bedoeld op de TotalBodyReflex therapeut
- de TotalBodyReflex therapeut werkt methodisch in alle rollen en communiceert op een heldere wijze over zijn bevindingen, voorstellen, interventies en resultaten met alle relevante betrokkenen
- de TotalBodyReflex therapeut reflecteert voortdurend op zijn handelen en de resultaten die daarmee worden bereikt
- de TotalBodyReflex therapeut plaatst problemen in de context van verschillende visies op interventies en ontwikkelingen in de gezondheidszorg
- al het handelen binnen alle rollen van de TotalBodyReflex therapeut is gebaseerd op de best beschikbare evidentie

De TotalBodyReflex therapeut heeft zich gespecialiseerd in het detecteren en benoemen van hardnekkige herstelbelemmerende factoren. Van meet af aan wordt de psychosociale as naast de biomedische as geëxploreerd. De effectiviteit van de behandeling wordt mede bepaald door de opstelling van de TotalBodyReflex therapeut in de kwaliteit van de relatie met de cliënt. Veel onderzoek beschrijft een aantal eigenschappen van een succesvolle therapeut. Daarbij worden kenmerken als warme, ondersteunende, niet-veroordelende positieve aanvaarding genoemd. Deze kenmerken komen terug in de generieke competenties. Andere eigenschappen zijn empathie, respectvol, congruent, vriendelijk, hartelijk, begrijpend, beschermend en functioneert psychisch gezond.

Vaardigheden die de TotalBodyReflex therapeut heeft zijn:

- Kan zich persoonlijk uiten, kan extreme gevoelens tolereren en kan eigen waardensysteem loslaten.
- De TotalBodyReflex therapeut zet zich vanuit zijn referentiekader in als therapeutisch instrument tijdens de begeleiding (empathische reflectie).
- De TotalBodyReflex therapeut heeft een attitude die gericht is op coaching en het scheppen van een vertrouwde en veilige omgeving, waardoor wederkerigheid ontstaat. Deze wederkerigheid oefent invloed uit op de relatie tussen het gezondheids- en levensdomein.

Specialist
<p>Screenen</p>
<p>Definiëring</p> <p>De TotalBodyReflex therapeut stelt door middel van gerichte vragen, tests of andere diagnostische verrichtingen binnen een beperkte tijd vast of er al dan niet sprake is van een binnen het competentiegebied van de individuele TotalBodyReflex therapeut vallend patroon van tekens en/of symptomen.</p>
<p>Beschrijving</p> <p>Screening is een proces waarlangs de TotalBodyReflex therapeut beslist of verder therapeutisch onderzoek geïndiceerd is. Bij screenen wordt door middel van gerichte vragen, tests of andere diagnostische verrichtingen binnen een beperkte tijd vastgesteld of er al dan niet sprake is van een binnen het competentiegebied van de TotalBodyReflex therapeut vallend patroon van tekens en/of symptomen. Bij het screenen wordt aanvankelijk gezocht op patroonherkenning en op welke therapeutische strategie in het belang van de cliënt is. De screening bestaat uit een lichamelijk onderzoek waarbij de TotalBodyReflex therapeut 'luistert met zijn handen' naar het lichaam van de cliënt. In vergelijking met een algemeen onderzoek is het screeningsproces uitgebreider en neemt ook meer tijd in beslag. De TotalBodyReflex therapeut kan de screening in zijn volledige omvang uitvoeren binnen het tijdsbestek van een setting.</p> <p>Indien na het screeningsproces besloten wordt dat verder therapeutisch onderzoek zinvol is, dan kan een verwijzing naar een arts geadviseerd worden. Te denken valt aan een bloedonderzoek naar de vitamine D spiegel of schildklierhormoon. De TotalBodyReflex therapeut moet na een zorgvuldig diagnostisch proces besluiten of er bij de cliënt een indicatie voor complementaire zorg is of niet. Ook wordt bij twijfel over de aard van de aandoening of het specifieke karakter van de gepresenteerde klacht(en) advies bij de arts ingewonnen. Eventueel suggereert de TotalBodyReflex therapeut doorverwijzing van de cliënt naar een fysiotherapeut of naar een andere discipline.</p>
<p>Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties en toont aan dat hij in staat is om door middel van gerichte vragen, tests of andere diagnostische verrichtingen binnen een beperkte tijd vaststelt of er al dan niet sprake is van een binnen het competentiegebied van de TotalBodyReflex therapeut vallend patroon van tekens en/of symptomen.</p>

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties en toont aan dat hij in staat is door middel van gerichte vragen, tests of andere diagnostische verrichtingen binnen een beperkte tijd vaststelt of er al dan niet sprake is van een binnen het competentiegebied van de TotalBodyReflex therapeut vallend patroon van tekens en/of symptomen.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties en toont aan dat hij in staat is om door middel van gerichte vragen, tests of andere diagnostische verrichtingen binnen een beperkte tijd vaststelt of er al dan niet sprake is van een binnen het competentiegebied van de TotalBodyReflex therapeut vallend patroon van tekens en/of symptomen. De student is een volwaardig deelnemer aan multidisciplinaire diagnostiek.

Specialist

Diagnosticeren

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut brengt, op basis van een anamnese en diagnostische verrichtingen, oorzakelijke en herstel bevorderende psychosociale factoren in kaart die zijn gerelateerd aan het functioneren van de cliënt, relateert deze aan de hulpvraag van de cliënt, waarna hij een behandelplan voorstelt.

Beschrijving

De TotalBodyReflex therapeut maakt op basis van zijn screening een analyse en een onderzoekshypothese die hij toetst door middel van gerichte anamnestiche vragen en diagnostische verrichtingen. De TotalBodyReflex therapeut maakt een duidelijk onderscheid tussen de anamnese status praesens en de biografische anamnese. Tijdens de anamnese herkent de TotalBodyReflex therapeut op basis van tekens en/of symptomen de patronen en het specifieke complexiteitsniveau van de gepresenteerde problematiek. De TotalBodyReflex therapeut zet bij het onderzoek zijn deskundigheid op het gebied van 'luisteren met de handen' in. Hierdoor is snelle en efficiënte diagnostiek mogelijk. De TotalBodyReflex therapeut betreft bij de diagnostiek de somatische aspecten, cognitieve aspecten, emotionele aspecten, gedrag en sociale omgeving. De analyse van persoonlijke en omgevingsfactoren, in relatie met het klachtenpatroon van de cliënt, leiden tot het beschrijven van de behandelmogelijkheden. De behandelmogelijkheden vormen de basis waarop de doelen en subdoelen op korte en lange termijn worden opgesteld. Deze doelen stelt de cliënt zelf samen met de therapeut. De doelen kunnen in het verloop van het traject worden bijgesteld, als gevolg van ervaringen en nieuwe informatie in de therapeut/cliënt interactie. De uitkomst hiervan leidt tot een transparante en beredeneerde keuze voor interventie, verwijzing of advies. De TotalBodyReflex therapeut kan gericht verwijzen naar een arts of medisch specialist met mogelijke aanbevelingen voor vervolgdagnostiek.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij een eenvoudige screening, een analyse en een onderzoekshypothese kan maken die hij toetst door middel van gerichte anamnestiche vragen en diagnostische verrichtingen.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij een screening, een analyse en een onderzoekshypothese kan maken die hij toetst door middel van gerichte anamnestiche vragen en diagnostische verrichtingen.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij een complexe screening, een analyse en een onderzoekshypothese kan maken die hij toetst door middel van gerichte anamnestiche vragen en diagnostische verrichtingen.

Specialist

Expliciteren en operationaliseren hulpvraag

Definiëring:

De TotalBodyReflex therapeut onderzoekt en expliciteert continu in samenspraak met de cliënt de bestaande en te verwachten problemen, afgestemd op de hulpvraag van de cliënt.

Beschrijving

De TotalBodyReflex therapeut toetst de hulpvraag van de cliënt en de behandeldoelen en plaatst deze in het kader van de bestaande en te verwachten problemen met betrekking tot het functioneren. Daarbij maakt de TotalBodyReflex therapeut gebruik van de gegevens uit zijn onderzoek die hij bespreekt met de cliënt. Kenmerkend daarbij is dat het proces een wederzijds tasten en zoeken is, waarbij aandacht is voor de weerstanden en bewustwordingsprocessen bij de cliënt. Dit proces kan snel gaan, maar heeft veelal een langduriger karakter. Het proces van expliciteren en operationaliseren van de hulpvraag krijgt daarmee een onderzoekend/behandelend karakter waarbij de TotalBodyReflex therapeut aandacht heeft voor wat de cliënt wel zegt, maar vooral ook aandacht voor de 'verborgen hulpvraag'.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij een eenvoudige hulpvraag van de cliënt en de behandeldoelen formuleert en deze plaatst in het kader van de bestaande en te verwachten problemen met betrekking tot functioneren

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij een hulpvraag van de cliënt en de behandeldoelen formuleert en deze plaatst in het kader van de bestaande en te verwachten problemen met betrekking tot functioneren

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij een complexe hulpvraag van de cliënt en de behandeldoelen formuleert en deze plaatst in het kader van de bestaande en te verwachten problemen met betrekking tot functioneren

Specialist
Interveniëren
<p>Definiëring</p> <p>De TotalBodyReflex therapeut werkt (intra-, multidisciplinair) samen met de cliënt (en bij kinderen met de ouders), waarbij hij therapeutische en preventieve interventies toepast gericht op herstel van een optimale functie, waarbij hij voortdurend evalueert en reflecteert op klinische tekens, verloop van het behandelproces en de kwaliteit van de therapeutische relatie.</p>
<p>Beschrijving</p> <p>Het interventieproces kan plaatsvinden in (nauwe) samenwerking met andere aanpalende disciplines, afhankelijk van het niveau van complexiteit. Daarbij is aandacht voor het voorkomen van een recidief (secundaire preventie) door middel van gerichte TotalBodyReflex therapeutische interventies en adviezen. Veel gehanteerde begeleidingsvormen binnen TotalBodyReflex zijn coachen, gidsen, trainen en intervisie. De TotalBodyReflex therapeut kent de gevolgen van vrij verkrijgbare medicatie en psychofarmaca. Daarbij reflecteert de therapeut samen met de cliënt op het proces, zijn persoonlijk optreden in het kader van grensbewaking en de therapeutische relatie. De TotalBodyReflex therapeut beïnvloedt daarbij specifieke kenmerken van de persoonlijke en omgevingsfactoren van de cliënt die een relatie hebben met het functioneren. De competenties worden toegepast in de begeleiding van individuen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● lichaamsgerichte interventies, waaronder bewegingsadviezen ● ontspannings- en therapeutische methodieken ● specifieke bewustwordingsmethodieken ● stressmanagement
<p>Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij samenwerkt met de cliënt (en bij kinderen met de ouders), waarbij hij therapeutische en preventieve interventies toepast gericht op herstel van een optimale functie, waarbij hij voortdurend evalueert en reflecteert op klinische tekens, verloop van het behandelproces en de kwaliteit van de therapeutische relatie</p> <p>Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij samenwerkt met de cliënt (en bij kinderen met de ouders), waarbij hij therapeutische en preventieve interventies toepast gericht op herstel van een optimale</p>

functie, waarbij hij voortdurend evalueert en reflecteert op klinische tekens, verloop van het behandelproces en de kwaliteit van de therapeutische relatie

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij samenwerkt met de cliënt (en bij kinderen met de ouders), waarbij hij therapeutische en preventieve interventies toepast gericht op herstel van een optimale functie, waarbij hij voortdurend evalueert en reflecteert op klinische tekens, verloop van het behandelproces en de kwaliteit van de therapeutische relatie

Specialist

Preventief interveniëren

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut informeert over, adviseert over en begeleidt (individuele) cliënten, gericht op gezondheid bevorderend gedrag in het domein van het functioneren in relatie tot activiteit en participatie.

Beschrijving

De TotalBodyReflex therapeut stelt een biopsychosociaal risicoprofiel en een gezondheidsprofiel op voor de individuele cliënt. De interventie richt zich voornamelijk op advisering over het gedrag van de cliënt binnen het domein van functioneren, veranderingen die in de leefstijl of omgeving moeten worden aangebracht of op het hanteren van de leefstijl in het dagelijkse leven. Ook kan er worden gekozen voor andere interventies zoals ontspanningstherapie, stressmanagement of het voorkomen van conditieverlies. Bij de keuze van de interventies is aandacht voor de persoonlijke en omgevingsfactoren van de cliënt zoals sport, hobby, werk en relaties. Eén en ander vindt plaats in de individuele sessies.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij informeert, adviseert en (individuele) cliënten begeleidt, gericht op gezondheid bevorderend gedrag in het domein van het functioneren in relatie tot activiteit en participatie.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij informeert, adviseert en (individuele) cliënten begeleidt, gericht op gezondheid bevorderend gedrag in het domein van het functioneren in relatie tot activiteit en participatie.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij informeert, adviseert en (individuele) cliënten begeleidt, gericht op gezondheid bevorderend gedrag in het domein van het functioneren in relatie tot activiteit en participatie.

Specialist

Begeleiden van betrokkenen (van de cliënt)

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut begeleidt de betrokkenen van de cliënt (lees ouders bij kinderen onder 16 jaar) zodanig dat personen in relatie tot zijn omgeving bewust zijn van de gevolgen van de aandoening voor de cliënt en weten hoe ze de cliënt tijdens het interventieproces moeten ondersteunen en adviseren.

Beschrijving

Rondom de cliënt zijn veel betrokkenen meer of minder expliciet aanwezig die van invloed zijn op de manier waarop de cliënt omgaat met zijn aandoening en behandelproces. Hierbij valt te denken aan familie, kinderen, partners en school. Het herstelproces van de cliënt kan wel degelijk worden beïnvloed in positieve en negatieve zin door de betrokkenen. Het bewustzijn, herkennen, erkennen en accepteren door de betrokkenen in de omgeving van de cliënt is daarbij het doel. Daartoe wordt de omgeving, wanneer geïndiceerd, betrokken en geïnformeerd tijdens het behandelproces. De betrokkenen leren hierdoor omgaan met de problematiek van de cliënt, waardoor het stellen van grenzen en het beschermen van zichzelf een positieve bijdrage levert aan het proces van de cliënt. De TotalBodyReflex therapeut werkt daarbij samen met de cliënt en de betrokkenen en vertaalt het diagnostisch therapeutisch en preventief arsenaal van het specialisme zodanig dat ook de omgeving betrokkenen effectief, verantwoord en waar mogelijk evidence based het behandelproces kan ondersteunen. De omgeving van de cliënt op een positieve en actieve manier betrekken, heeft als doel inzicht te geven in het herstel en de sociale steun te vergroten. Hierdoor wordt het behandelproces op een positieve manier beïnvloed.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij eenvoudige situaties begeleidt met de betrokkenen van de cliënt (lees ouders bij kinderen onder 16 jaar) zodanig dat personen in relatie tot zijn omgeving bewust zijn van de gevolgen van de aandoening voor de cliënt en weten hoe ze de cliënt tijdens het interventieproces moeten ondersteunen en adviseren

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij algemene situaties begeleidt met de betrokkenen van de cliënt (lees ouders bij kinderen onder 16 jaar) zodanig dat personen in relatie tot zijn omgeving bewust zijn van de gevolgen van de aandoening voor de cliënt en weten hoe ze de cliënt tijdens het interventieproces moeten ondersteunen en adviseren

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij complexe situaties begeleidt met de betrokkenen van de cliënt (lees ouders bij kinderen onder 16 jaar) zodanig dat personen in relatie tot zijn omgeving bewust zijn van de gevolgen van de aandoening voor de cliënt en weten hoe ze de cliënt tijdens het interventieproces moeten ondersteunen en adviseren

Kennis

Anatomie

- fascianetwerk
- bloed, lymfe en circulatie
- ademhalingsstelsel
- spijsverteringsstelsel
- urinewegstelsel
- zenuwstelsel
- hormoonstelsel
- spierstelsel
- botstelsel
- lichamelijke ontwikkeling en verandering in de verschillende levensfasen

Fysiologie

- celleer
- weefselleer

Embryologie

- ectoderm
- endoderm
- meso
- zwangerschap en bevalling

Pathologie

- acuut ziektebeeld
- chronisch ziektebeeld door leefstijl
- degeneratieve ziektebeelden

Psychologie

- ontwikkelingspsychologie
- persoonlijkheidsleer
- traumapsychologie

Vaardigheden

Basishouding:

- Uitdrukkingsvaardigheid
- Eigenheid

- Flexibiliteit
- Geïnteresseerdheid
- Openheid

Observatie:

- Behandel- en evaluatievaardigheden t.a.v. persoon
- Proces (vorm/product)

Praktijkvoering:

- Openheid en besluitvaardigheid
- Efficiëntie en kostenbewustzijn

Beroepsontwikkelaar

Brede professionalisering

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut heeft een pro-actieve houding om de competenties te verwerven.

Beschrijving

De informatie uit het wetenschappelijk veld is zo veel omvattend dat het verwerven van de competenties zich niet beperkt tot de lesdagen. Als beroepsontwikkelaar verantwoordt de TotalBodyReflex therapeut het handelen op basis van voorbereiding, een pro-actieve houding tijdens de lesdagen en een passende inzet na afloop van de lessen om de competenties beter te integreren. Door het stellen van vragen draagt hij bij aan de verdere professionalisering in de vorm van verbreding en verdieping van TotalBodyReflex. De zoektocht naar wetenschappelijke onderbouwing en de nieuwsgierigheid en interesse is vormgevend voor de houding van de therapeut in de praktijk. Brede professionalisering is een competentie die overlap kent met andere rollen, definities en competenties.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op basis van intensieve voorbereiding, een pro-actieve houding voor en tijdens de lesdagen en een passende inzet na afloop van de lessen om de competenties beter te integreren

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandige voorbereiding, een pro-actieve houding voor en tijdens de lesdagen en een passende inzet na afloop van de lessen om de competenties beter te integreren

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op volledig zelfstandige voorbereiding, een pro-actieve houding voor en tijdens de lesdagen en een passende inzet na afloop van de lessen om de competenties beter te integreren

Wetenschappelijk onderbouwen van TotalBodyReflex therapeutisch handelen

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut onderbouwt aan de hand van 'best available evidence' zijn handelen. Daarbij kenmerkt de interventie door de afstemming van de hulpvraag met best evidence en de ervaring van de therapeut, waarbij de TotalBodyReflex therapeut zijn handelen afstemt op bekende kennis en effecten van andere disciplines.

Beschrijving

In toenemende mate verantwoordt de TotalBodyReflex therapeut het handelen op basis van uitkomsten uit wetenschappelijk onderzoek. Hij maakt aannemelijk wat de doelmatigheid en doeltreffendheid is van de geleverde TotalBodyReflex therapeutische zorg. Hij draagt bij aan de verdere professionalisering in de vorm van specialisatie, kennisontwikkeling en kennisimplementatie die gewenst is binnen het vakgebied van de complementaire gezondheidszorg. De TotalBodyReflex therapeut plaatst daarbij de wetenschappelijke onderbouwing in de bredere context van disciplines die van invloed zijn op de complementaire zorg zoals de geneeskunde, medische psychologie, psychiatrie, bewegingswetenschappen en sociale wetenschappen.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij het handelen op basis van uitkomsten uit wetenschappelijk onderzoek toepast. Hij maakt aannemelijk wat de doelmatigheid en doeltreffendheid is van de geleverde TotalBodyReflex therapeutische zorg bij eenvoudige hulpvragen.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij het handelen op basis van uitkomsten uit wetenschappelijk onderzoek toepast. Hij maakt aannemelijk wat de doelmatigheid en doeltreffendheid is van de geleverde TotalBodyReflex therapeutische zorg bij algemene hulpvragen.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij het handelen op basis van uitkomsten uit wetenschappelijk onderzoek toepast. Hij maakt aannemelijk wat de doelmatigheid en doeltreffendheid is van de geleverde TotalBodyReflex therapeutische zorg bij complexe hulpvragen.

Beroepsontwikkelaar

Beroep innoveren

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut implementeert en evalueert kwalitatieve verbeteringen binnen de snel veranderende context van het domein van de complementaire zorg en levert een bijdrage aan de ontwikkeling van de beroepsuitoefening als TotalBodyReflex therapeut.

Beschrijving

Door snelle ontwikkelingen op het gebied van technologische, medische, psychologische en lichaamsgerichte methodieken wordt er een sterk appèl gedaan op de flexibiliteit en vernieuwende inzichten van de TotalBodyReflex therapeut. De TotalBodyReflex therapeut vergroot de kwaliteit van de zorgverlening binnen het specialisme door mee te werken aan wetenschappelijke onderbouwing, voorbereiding, implementatie en evaluatie van innovaties binnen het specialisme en de daarbij betrokken disciplines. Dit proces vindt plaats tijdens intercollegiaal overleg en intervisies en door bij- en nascholingen.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij een eenvoudig onderzoek uitvoert en ordent en rapporteert deze in terminologie die wordt gehanteerd in de TBR therapie.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij een algemeen onderzoek uitvoert en ordent en rapporteert deze in terminologie die wordt gehanteerd in de TBR therapie.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij een complex onderzoek uitvoert en ordent en rapporteert deze in terminologie die wordt gehanteerd in de TBR therapie.

Kennis

Anatomie

- fascianetwerk
- bloed, lymfe en circulatie
- ademhalingsstelsel
- spijsverteringsstelsel
- urinewegstelsel
- zenuwstelsel
- hormoonstelsel
- spierstelsel
- botstelsel
- lichamelijke ontwikkeling en verandering in de verschillende levensfasen

Fysiologie

- celleer
- weefselleer

Embryologie

- ectoderm
- endoderm
- meso
- zwangerschap en bevalling

Vaardigheden

- Efficiëntie en kostenbewustzijn
- Openheid en besluitvaardigheid
- Efficiënt beheer van middelen en ruimte
- Diverse onderzoeksvaardigheden
- Communicatieve en sociale vaardigheden

Professioneel leider

Professioneel samenwerken

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut werkt intra- en multidisciplinair samen met professionals in het kader van de zorgverlening voor de cliënt.

Beschrijving

Bij TotalBodyReflex vormt het gezondheids- en het prognostisch profiel van de cliënt het uitgangspunt voor de integrale zorg. Vaak wordt daarbij multidisciplinair samengewerkt om een adequaat antwoord te geven op de zorgvraag. Andere professionals die worden betrokken zijn de huisarts, psychiater, psycholoog, bedrijfsartsen andere medisch specialisten zoals fysiotherapeuten of lymfdrainagetherapeuten en andere therapeuten werkzaam in het CAM werkveld. Elke professional levert daarbij zijn beroepsspecifieke bijdrage aan het opstellen en uitvoeren van een integraal zorgplan. Complementariteit en samenwerking op verschillende en dezelfde terreinen is daarbij het uitgangspunt. Belangrijk is om goede afspraken te maken over overlappen tussen verschillende disciplines. In de samenwerking met anderen is de specialist zich bewust van de professionele mogelijkheden en grenzen. Hij staat open voor en gaat respectvol om met de inbreng van anderen en hij spant zich in om tot een gedeelde taal te komen. Hij brengt specifieke kennis en vaardigheden in en vertaalt deze naar bruikbare informatie voor de andere professionals. De TotalBodyReflex therapeut kan te maken hebben met meerdere overlegsituaties en stemt de verschillende belangen af met zijn eigen therapeutische doelen. Het kan ook zijn dat de TotalBodyReflex therapeut afstemt met de werkomgeving van de cliënt in het kader van bijvoorbeeld preventie op de werkplek. Hij kan daarbij eigen doelen wegen en kan hierin een sturende rol spelen. Dit kan leiden tot aanpassen, uitstellen of afzien van een interventie in het kader van een gemeenschappelijk zorgplan.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij een eenvoudige bijdrage levert aan het opstellen en uitvoeren van een integraal zorgplan waarbij de terminologie die wordt gehanteerd in de TBR therapie toegelicht wordt.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij een actieve bijdrage levert aan het opstellen en uitvoeren van een integraal zorgplan waarbij de terminologie die wordt gehanteerd in de TBR therapie toegelicht wordt.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij een pro-actieve bijdrage levert aan het opstellen en uitvoeren van een integraal zorgplan waarbij de terminologie die wordt gehanteerd in de TBR therapie toegelicht wordt.

Professioneel leider

Management van innovatieprocessen

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut vergroot de kwaliteit van de directe zorgverlening door initiatief te nemen tot en leiding te geven aan de voorbereiding, implementatie, evaluatie en borging van (wetenschappelijk) onderbouwde zorginnovaties binnen de eigen werksetting.

Beschrijving

De TotalBodyReflex therapeut is sensitief voor toekomstige ontwikkelingen door zijn deskundigheid in het domein waarbinnen hij werkzaam is. Daarbij gebruikt hij zijn deskundigheid om belangrijke ontwikkelingen binnen de organisatie te initiëren, collega's enthousiast te krijgen en te overtuigen. Ook is de TotalBodyReflex therapeut de persoon die een brug bouwt tussen de maatschappelijke ontwikkelingen en de eigen werkorganisatie en tussen beschikbare evidentie en het daadwerkelijk praktisch handelen.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij de kwaliteit van de directe zorgverlening in kaart brengt. Hij gaat op zoek naar de voorbereiding, implementatie, evaluatie en borging van (wetenschappelijk) onderbouwde zorginnovaties binnen de eigen werksetting.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij de kwaliteit van de directe zorgverlening vergroot door initiatief te nemen implementatie, evaluatie en borging van (wetenschappelijk) onderbouwde zorginnovaties binnen de eigen werksetting.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij de kwaliteit van de directe zorgverlening vergroot door initiatief te nemen tot en leiding te geven aan de voorbereiding, implementatie, evaluatie en borging van (wetenschappelijk) onderbouwde zorginnovaties binnen de eigen werksetting.

Professioneel leider

Sturen van professioneel werken

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut heeft een eigen praktijk of werkt in een multidisciplinair team binnen een organisatie of in een keten waar cliënten worden behandeld en begeleid, met als doel om de inhoudelijke en organisatorische kwaliteit van de zorg te verbeteren en actuele wetenschappelijke evidentie en innovaties te implementeren.

Beschrijving

In een organisatie of in een keten van zorg, waarin meerdere disciplines samenwerken om optimale zorg aan de cliënt te kunnen leveren, kan de TotalBodyReflex therapeut een eigen rol hebben. Deze rol is niet vanzelfsprekend in het multidisciplinaire verband voorbehouden voor de TotalBodyReflex therapeut. Indien het wenselijk is zal de TotalBodyReflex therapeut een actieve rol op zich kunnen nemen. Besprekingen met als doel om de organisatie of de kwaliteit van de zorg te verbeteren kan worden geleid door de TotalBodyReflex therapeut. De TotalBodyReflex therapeut kan op motiverende wijze communiceren en overtuigen. De TotalBodyReflex therapeut komt met anderen tot overeenstemming over een aanpak bij de cliënt of tot ideeën en veranderingen in de toekomstvisie.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij eenvoudige zorg verleend in een eigen praktijk of werkt in een multidisciplinair team binnen een organisatie of in een keten waar cliënten worden behandeld en begeleid, met als doel om de inhoudelijke en organisatorische kwaliteit van de zorg te verbeteren en actuele wetenschappelijke evidentie en innovaties te implementeren.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij algemene zorg verleend in een eigen praktijk of werkt in een multidisciplinair team binnen een organisatie of in een keten waar cliënten worden behandeld en begeleid, met als doel om de inhoudelijke en organisatorische kwaliteit van de zorg te verbeteren en actuele wetenschappelijke evidentie en innovaties te implementeren.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij complexe zorg verleend in een eigen praktijk of werkt in een multidisciplinair team binnen een organisatie of in een keten waar cliënten worden behandeld en begeleid, met als doel om de inhoudelijke en

organisatorische kwaliteit van de zorg te verbeteren en actuele wetenschappelijke evidentie en innovaties te implementeren.

Kennis

- Anatomie
- Fysiologie
- Embryologie
- Psychologie
  - macht en beïnvloeding
  - Empowerment
  - besluitvormingsprocessen
  - belangen
  - posities

Vaardigheden

- Communicatie
  - Weerstand
  - Communicatieverloop
  - Communicatievormen
  - Emoties
  - Interactiepatronen
  - Empathie
  - Communicatiestoornissen
  - Groepsdynamica

- Uitdrukkingsvaardigheid
- Eigenheid
- Flexibiliteit
- Geïnteresseerdheid
- Openheid, in communicatieve en sociale vaardigheid
- Reflectieve, kritische en introspectieve houding
- Besluitvaardigheid

Persoonlijke vaardigheden

- Meesterschap

- Efficiëntie en kostenbewustzijn
- Netwerkvaardigheden
- Ondernemerschap
- Onderzoekvaardigheden

Adviseur

Deskundigheid bevorderen

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut bevordert de deskundigheid van collega's binnen en buiten de eigen discipline ten dienste van het verbeteren van de zorg voor de cliënt en cliëntengroepen.

Beschrijving

De TotalBodyReflex therapeut laat anderen (fysiotherapeuten en collega's uit andere disciplines) leren door op een planmatige wijze over zorginhoudelijke en zorg overstijgende thema's te presenteren. Dit is gericht op de persoon als TotalBodyReflex therapeut in het kader van het optimaliseren van de therapeutische relatie. Dit kan hij uitvoeren in zowel individuele situaties als in groepen uit, zowel binnen als buiten de eigen organisatie. Hij zet op een methodische wijze zijn vakinhoudelijke kennis in combinatie met presentatietechnieken en methodisch didactische en relationele vaardigheden in ten behoeve van bewustwording en kennisvermeerdering. Het doel van deze deskundigheidsbevordering is dat het bijdraagt aan het kwalitatief verhogen van de beroepsuitoefening van de betrokken collega's.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij de deskundigheid bevordert van collega's binnen en buiten de eigen discipline ten dienste van het verbeteren van de zorg voor de cliënt en cliëntengroepen

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij de deskundigheid actief bevordert van collega's binnen en buiten de eigen discipline ten dienste van het verbeteren van de zorg voor de cliënt en cliëntengroepen

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij de deskundigheid pro-actief bevordert van collega's binnen en buiten de eigen discipline ten dienste van het verbeteren van de zorg voor de cliënt en cliëntengroepen

Adviseur

Coachen van beroepsgenoten

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut coacht collega's ten dienste van het verbeteren van hun beroepsmatig handelen bij cliënten.

Beschrijving

De TotalBodyReflex therapeut helpt beroepsgenoten bij het verhelderen, leren oplossen en/of leren hanteren van problemen door het toepassen van vakinhoudelijke deskundigheid. De methode die daarbij wordt gebruikt is intervisie. De TotalBodyReflex therapeut wordt hiervoor gevraagd, omdat hij gebruik kan maken van specialistische kennis, inzicht en ervaring van de cliëntenproblematiek en de multidisciplinaire behandeling. Hierbij maakt de TotalBodyReflex therapeut gebruik van begeleidingsvaardigheden als: luisteren, observeren, stimuleren, motiveren en feedback geven, weerstanden herkennen en productief maken. Dit alles is gericht op het verbeteren van het handelen van andere TotalBodyReflex therapeuten. Daarnaast beschikt hij over voldoende didactische vaardigheden om kennis, attitudes en relationele vaardigheden effectief op de collega's over te brengen.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij collega's coacht en begeleidt ten dienste van het verbeteren van hun beroepsmatig handelen bij cliënten.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij collega's actief coacht en begeleidt ten dienste van het verbeteren van hun beroepsmatig handelen bij cliënten.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij collega's pro-actief coacht en begeleidt ten dienste van het verbeteren van hun beroepsmatig handelen bij cliënten.

Adviseur

Verlenen van consultatie

Definiëring

De TotalBodyReflex therapeut geeft een intercollegiaal consult aan collega's of andere professionals die vragen hebben gericht op de directe cliëntenzorg.

Beschrijving

Vanuit zijn expertise wordt een TotalBodyReflex therapeut geconsulteerd door collega's vanuit eigen of aanpalende disciplines. De specialist fungeert als vraagbaak op basis van brede expertise en het vertrouwen dat anderen aan hem toekennen. De TotalBodyReflex therapeut staat open voor vragen van collega's en biedt de ruimte aan collega's om complexe situaties, co-morbiditeit, of ethische dilemma's voortkomend uit hun rol als zorgverlener, te bespreken. Hierbij vervult de specialist een rol naar collega's toe bij het vergroten van hun competenties in brede zin. De consultant geeft een advies en is zelf niet verantwoordelijk voor de betreffende cliëntenzorg.

Niveau 1: De student wordt beoordeeld op begeleid handelen in eenvoudige beroepssituaties waarbij hij een intercollegiaal consult van collega's of andere professionals die vragen hebben gericht op de directe cliëntenzorg accepteert.

Niveau 2: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen- binnen zijn bevoegdheid- in licht gecompliceerde beroepssituaties waarbij hij een intercollegiaal consult van collega's of andere professionals die vragen hebben gericht op de directe cliëntenzorg accepteert en actief betrokken is bij het proces.

Niveau 3: De student wordt beoordeeld op zelfstandig handelen in complexe beroepssituaties waarbij hij een intercollegiaal consult van collega's of andere professionals die vragen hebben gericht op de directe cliëntenzorg accepteert en pro-actief betrokken is bij het proces.

Kennis

- Anatomie
- Fysiologie
- Embryologie

Vaardigheden

- Communicatieve en sociale vaardigheden in en buiten het eigen vakgebied
- Verbale en non-verbale communicatie
- Luisteren, samenvatten en doorvragen
- Gevoelsreflecties geven, parafraseren en spiegelen
- Persoonlijke vakvaardigheid/meesterschap
- Observatie-, behandel- en evaluatievaardigheden t.a.v. persoon, proces (wat en hoe) en vorm/product
- Visie op en vaardigheden in betekenisverlening